

Lausunto

27.07.2020

Asia: VN/10391/2019

Lausuntopyyntö Suomen ja Viron välisestä väestön rekisteröintiä koskevasta valtiosopimuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Viittaan valtiovarainministeriön lausuntopyynnön 8.10.2018 (VM/742/04.00.00.09/2016) johdosta asiassa aiemmin lausumaani.

Totean, että lausunni sopimusluonnoksen 3 artiklan ja 4 artiklan osalta esittämäni täsmennykset on otettu sopimuksen luonnoksessa asianmukaisesti huomioon.

Sopimusluonnoksen 5 artiklan 1 kappaleen osalta esitin, että mielestäni ainakin asiasta laadittavan hallituksen esityksen perusteluissa olisi aiheellista käsitellä sitä, miten oikeussuojakeinot niin tämän artiklan mukaiseen ratkaisuun kuin myös 9 artiklan mukaisissa tilanteissa määräytyvät.

Valtiovarainministeriön arviomuistiossa 14.7.2020 on arvioitu eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta artiklakohtaisesti. Sopimuksen 5 artiklan määräyksen on todettu merkitsevän poikkeusta kotikuntalain 9 §:n säännökseen, jonka mukaan päätäntävalta merkinnän tekemisessä on Digi- ja väestötietovirastolla. Artiklan määräyksen on katsottu kuuluvan lainsäädännön alaan. Sopimuksen 9 artikla koskee asuinpaikan määrittämistä sopimuksen tultua voimaan. Artiklan 3 kohdan mukaan sen, kumman asuinpaikan henkilö säilyttää, määrittää sen valtion rekisteriviranomainen, jossa henkilön asuinpaikka on viimeksi muuttanut. Kyseinen viranomainen ilmoittaa päätöksestään toisen valtion rekisteriviranomaiselle. Artiklan 4 kohdan mukaan toisessa valtiossa, jossa sijaitsevan asuinpaikan henkilö menettää, asuinpaikka merkitään päättyneeksi ja henkilö merkitään muuttaneeksi toiseen sopimusvaltioon. Arviomuistiossa 9 artiklaa ei ole käsitelty lainsäädännön alaan kuuluvana. Käsitykseni mukaan myös tässä Suomen rekisteriviranomainen on sidottu toisen valtion rekisteriviranomaisen ratkaisuun. Perustelumuiustiossa todetun mukaan lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tullaan arvioimaan tarkemmin sopimuksen hyväksymistä ja lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamista koskevassa hallituksen

esityksessä. Siinä on mielestäni aihetta arvioida 9 artiklaa myös lainsäädännön alaan kuulumisen näkökulmasta. Toistan aiemmassa lausunnossa esittämäni, edeltä ilmenevän oikeussuojakeinoja koskevan kantani.

Aiemmin antamastani lausunnosta ilmenevästi pidän rekisteröidyn henkilön oikeusturvan kannalta tärkeänä, että hän saa tiedon myös 9 artiklan tarkoittamasta rekisteriviranomaisen ratkaisusta.

Arjola-Sarja Terhi

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia - Apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin